

Mening havde Betydning, og de Lovgivende Faktorens Beslutninger havde Betydning, læs dem efter, og undersøg saa Forholdene nu, da vi ere komne midt op i Absolutismen, og saa ville de sige: Vi have da i god Tro ordnet mångt et Forhold, givet Bestemmelser, Vedtægter og alt Sligt i god Tro paa, at vi arbejdede i god Forstaaelse med hinanden her, den Gang gjaldt Beslutninger, tagne i hver af Rigsdagens Thing og af enhver af de Lovgivende Faktorer, og den offentlige funde Sands virkede da endnu baade paa den Lovgivende og paa den executive Myndighed, saa at denne kunne ventes at ville holde sig indenfor Lovens Forudsætning. Har det da flaaet til? Nei! Men derfor siger jeg: Det er efter vor Erfaring farligt at gaa videre i denne Retning, end det i strængeste Forstand er nødvendigt, at bortgive vor Raadighed med Hensyn til Lovgivningen til den executive Magt. Og er dette efter vor Erfaring farligt under almindelige Forhold, er det særlig nu under den absolutistiske Regjering, vi leve under, farligt at give vort Minde dertil. — Jeg har ingen anden særlig Grund til disse Betragtninger i Diebliffet end en saadan rent parlamentarisk. Det, der særlig ligger mig nær her, er: Hvordan er Stillingen? Hvordan er Udvalgets Stilling til Thinget nu, naar man bliver paa den Motivering, som de Udtalelser, der her ere fremkomne, angiver, stemmer for samtlige Indstillinger og lader Sagen gaa til tredie Behandling? Det Hele er da efter min Mening aldeles uklart for det ærede Flertal, og maa give en aldeles usikker Stilling, naar Sagen kommer til at foreligge til tredie Behandling. Jeg tillader mig derfor at foreslaa, at Sagens anden Behandling standses, og at Sagen tilbagevises til det høitærede Udvalg. Jeg stiller dette Forslag — uden Hensyn til og uden at have noget Rjeudskab til, om det vinder mange eller faae Tilhængere — fordi jeg, ved at stemme derfor, for mit Bedkommende vil have sagt Flertallet, at naar vi gaa til Afstemning om dets Indstillinger og Sagens Overgang til tredie Behandling, efter at mit Forslag er forkastet, betyder det: Ikke min Assistanse til dette Lovforslag ved tredie Behandling. Jeg stiller altsaa det Forslag, at Sagens Behandling standses, og at Lovforslaget vises tilbage til Udvalget.

Formanden (Høgsbrø): Der er altsaa stillet Forslag om, at Lovforslagets anden Behandling standses og Sagen vises tilbage til Udvalget. Jeg forudsætter, at de ærede Medlemmer, der have forlangt Ordet, ogsaa ønske at tale om dette Forslag, men

vil dog udtrykkelig fremhæve, at det nu kun er dette formelle Spørgsmaal, der foreligger til Forhandling.

Brandes: Jeg skal ikke følge det ærede Medlem, der nu satte sig (Berg) ind paa den storpolitiske Betragtning, som han ogsaa sit anbragt her. At han gjorde det, undrer mig forøvrigt ikke. Det er jo det ærede Medlems stadige Skik. Jeg vil dog sige, at hvis det nogensteds har været uheldigt, at den blev klæbet til en Ting, saa er det ved denne Veilighed; thi at tale om den personlige Frihed i Forhold til det Spørgsmaal, som her foreligger, er dog vist det mest Fantastiske, der endnu er kommet frem fra det ærede Medlem. Desværre er det jo efter det Forslag, han har stillet, umuligt at komme ind paa Sagens Realitet mere, men med Hensyn til den Afstemning, som skulde foretages her i Thinget, og som det ærede Medlem jo har søgt at forhindre ved sit Forslag, vil jeg dog sige det, at han næppe har været klar over, hvorledes Stillingen virkelig er her i Thinget. Det ærede Medlem har den Vane — jeg har meget godt lagt Mærke til det — at han sparer sig selv op til Slutningen af en Forhandling. Naar vi synes at være vel færdige, naar Enhver har taget sit Standpunkt, og vi endelig — ja, Enhver vil vist indrømme, at vi undertiden ere temmelig langvarige i vore Debatter — synes at være naaet til det Punkt, hvor vi kunne komme til Afstemning, reiser det ærede Medlem sig op og søger at forhindre, at det for ham uheldige skal indtræffe, at den paagjældende Sag virkelig afgjøres. Ærede Medlemmer maa huise paa, at Standpunktet er: Her maa Intet afgjøres, der maa ikke kommes til noget Resultat i denne Sal. Jeg forstaaer saa udmærket godt det ærede Medlem. Det, han vil søge at faae bragt ud af denne Samling er, at den skal gaa til Ende med det rene Visneri, hvis det er muligt. Jeg beklager, hvis det ærede Medlems Hensigt, maaske baaret af andre Understrømme her i Thinget, skulde føre til et saadant Resultat overfor dette særdeles vigtige Forslag. Paa dette enkelte Punkt har det ærede Medlem fulgt sin Politik fuldt ud, støttet, som det synes mig, ved en Misthøning af, hvad der er foregaaet her i Thinget. Vi have jo faaet dette Lovforslag tilbage fra Udvalget, med Samstemning til Vædringsforslagene i det Hele fra det samlede Udvalg kun med Undtagelse af et enkelt æret Medlem, som følger det ærede Medlem i den Storpolitik, han driver, og hvis Stilling overfor dette enkelte Lovforslag, jeg altsaa ogsaa kunde forklare mig ud fra almindelige politiske